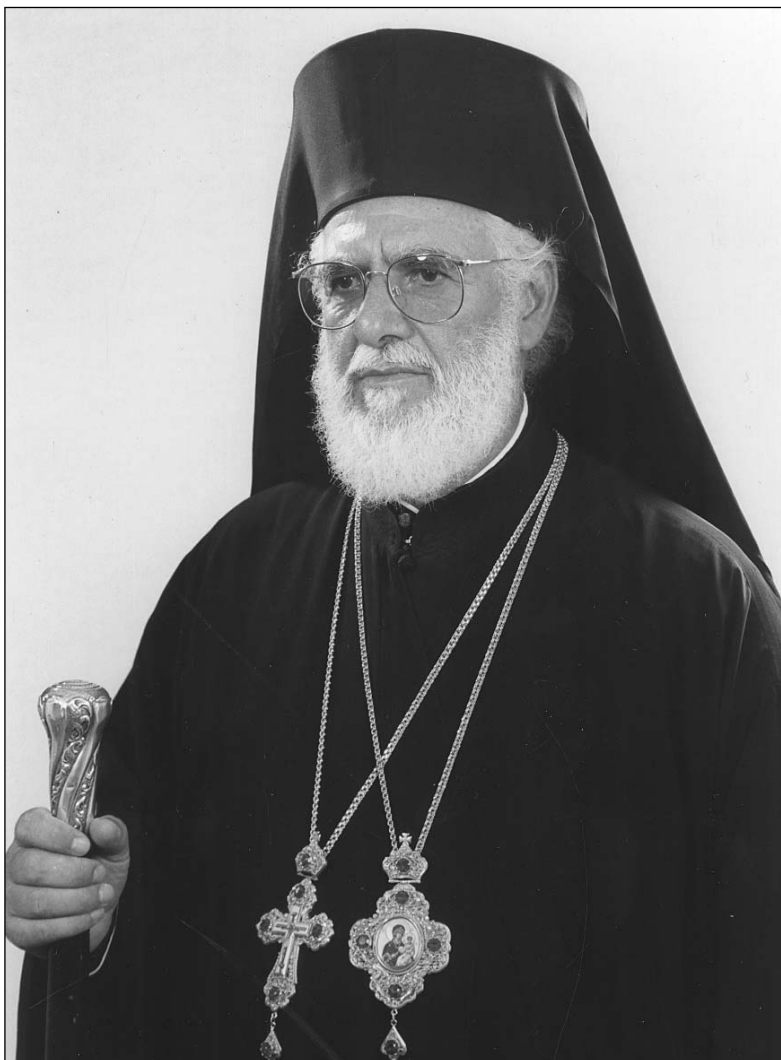

✠
**Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΤΕΩΣ ΛΕΜΕΣΟΥ
ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ**

Τό ἑσπέρας τῆς 2ας Φεβρουαρίου μετέστη πρὸς Κύριον, κατό-
πιν ὀξέως ἐμφράγματος τοῦ μυοκαρδίου, ὁ Σεβασμιώτατος Μη-
τροπολίτης πρῶην Λεμεσοῦ Χρῦσανθος.

Ἡ κηδεία του ἐτελέσθη τὴν 12ην μεσημβρινήν τῆς Κυριακῆς 5ης
Φεβρουαρίου εἰς τὸν ἱερόν ναόν Παντανάσσης (Καθολικῆς) Λεμε-
σοῦ. Ταύτης προέστη ὁ Προεδρεύων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Μητρο-
πολίτης Πάφου Χρυσόστομος, συμπαραστατούμενος ἀπὸ τοὺς
Μητροπολίτες Κιτίου Χρυσόστομον, Κυρηνείας Παῦλον, Λεμε-
σοῦ Ἀθανάσιον, Μόρφου Νεόφυτον καὶ Ναυκράτιδος Κύριλλον
καὶ Ἐπισκόπους Τριμυθοῦντος Βασίλειον, Ἀρσινόης Γεώργιον
καὶ Κύρκου Νικηφόρον.

Ἐπικήδειον ἐξεφώνησεν ὁ Μητροπολίτης Λεμεσοῦ Ἀθανάσιος.
Τὸν νεκρόν ἀπεχαιρέτησαν ὁ Πρωτοπρεσβύτερος Ἰωάννης Νικο-
λάου καὶ ὁ γαμβρός του Μιχ. Ἀγαπίου.

Ὁ ἐπικήδειος τοῦ Μητροπολίτου Λεμεσοῦ Ἀθανασίου ἔχει ὡς
ἀκολούθως:

«Πανιερώτατοι καὶ Θεοφιλέστατοι ἅγιοι ἀδελφοί,
Πρεσβύτεροι Χριστοῦ καὶ Διάκονοι, μοναζόντων ὁσιωτάτη χο-
ρεία,

Ἀρχοντες καὶ πρόκριτοι τοῦ κράτους καὶ τῆς πόλης,
Λαέ τοῦ Θεοῦ ἠγαπημένε,

Πενθοῦντες καὶ σκυθρωπάζοντες συναχθήκαμε σήμερα, αὐτὴν
τὴν ὥραν, στὸν πάνσεπτο τοῦτο Μητροπολιτικό ναὸ τῆς Παντα-
νάσσης Παναγίας Καθολικῆς, γιὰ νὰ ἀποτίσουμε τὸν ὕστατο φό-
ρο τιμῆς καὶ ἀγάπης στὸν ἐν μέσῳ ἡμῶν κείμενον κεκοιμημένον
Μητροπολίτην πρῶην Λεμεσοῦ κυρόν Χρῦσανθον.

Ἐνώπιον τῆς σεπτῆς αὐτοῦ σοροῦ ἱστάμενοι καὶ βλέποντες
αὐτόν νεκρόν καὶ ἄφωνον ἀναλογιζόμεθα τῆς παρούσης ζωῆς τό
φθαρτόν καὶ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων τό μάταιον.

Ὁ ἐν Χριστῷ ἀδελφός ἡμῶν Χρῦσανθος Ἀρχιερεὺς ἐπλήρωσε
τὸ κοινόν τοῦ βίου τούτου χρέος καὶ ἀπεδήμησεν ἐκ τῶν προσκαί-
ρων εἰς τὰ αἰώνια, ἐκ τῶν φθαρτῶν εἰς τὰ ἄφθαρτα, ἐκ τῶν μα-

ταίων εἰς τὰ ἄληθινά καί αἰωνίως μένοντα. Ὡντως ματαιότης τὰ σύμπαντα, ὁ δὲ βίος ἡμῶν σκιά καί ἐνύπνιον.

Κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην ὥραν τῆς σωματικῆς αὐτοῦ παρουσίας ἀνάμεσά μας, στρέφομεν τὸν νοῦ μας στὸν ἐπίγειον δρόμον τῆς ζωῆς τοῦ κεκοιμημένου ἀδελφοῦ μας.

Μία ὁλόκληρη ζωὴ δοσμένη ἐκ νεαρωτάτης ἡλικίας στὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ μας, στὴν διακονίαν τοῦ Θεοῦ καί τοῦ ἀνθρώπου.

Δεκαετίες ὅλες γεμᾶτες ἀγῶνες καί ἀγωνίες, χαρές καί θλίψεις, ἐπιτυχίες καί ἀποτυχίες, εὐφημίες καί δυσφημίες, κόπους καί μόχθους καί πικρά ποτήρια τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων, στὸν δύσκολον καί ἀνηφορικὸν δρόμον τῆς ἱερατικῆς καί ἐπισκοπικῆς διακονίας.

Τὰ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων βάθη καί μυστήρια μόνον ὁ καρδιογνώστης Θεὸς γνωρίζει, ἐρευνᾷ καί ἐνίσταται. Γι' αὐτὸ ἡ κρίσις ἐκ τῶν ἀνθρώπων αὐστηρὰ ἀπὸ τὸν Θεὸν ἀπαγορεύεται καί ὡς μέγα ἁμάρτημα καταδικάζεται.

Γιὰ εἰκοσιτέσσερα ὁλόκληρα χρόνια στό πηδάλιον τῆς τοπικῆς ἐκκλησίας τῆς Λεμεσοῦ, χρόνια δύσκολα, γεμᾶτα πόνον καί αἶμα, πραξικόπημα καί τουρκικὴν εἰσβολήν, νεκρούς καί τραυματίες, πρόσφυγες καί ἀγνοουμένους, ἐγκλωβισμένους καί καταδιωγμένους, ἐν φόβῳ καί τρόμῳ περὶ τοὺς μέλλοντας ζῶντας, σέ μίαν πόλιν πού δέχθηκε ἀπότομα χιλιάδες ξεριζωμένους ἀδελφούς, ὁ Μητροπολίτης Λεμεσοῦ Χρῦσανθος ἀγωνίστηκε καί πάλεψε σκληρὰ γιὰ νὰ μπορέσει νὰ ἀνταποκριθῇ στίς σκληρές ἀνάγκες τῶν μαύρων ἐκείνων καιρῶν. Καί μέ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ τό πέτυχε καί ἔδωσε δυναμικά τό παρόν του καί τοὺς πονεμένους ἀγκάλιασε, τοὺς στήριξε καί τοὺς ἐνδυνάμωσε μέ λόγια καί ἔργα γιὰ νὰ συνεχίσουν τό δρόμο τους καί νὰ ἐνδυναμωθοῦν στὸν ἀγῶνα τους.

Ἀμέτρητοι ἄνθρωποι ἀπὸ τὰ χέρια του δέχθηκαν τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ στὴ ζωὴ τους καί στηρίχθηκαν στὴν πορεία τους καί ξεκουράστηκαν ἀπὸ τό βαρὺ φορτίο τους.

Πόσοι ἀπὸ τὰ ἀρχιερατικά χέρια του κοινώνησαν τῶν ἀχράντων μυστηρίων τοῦ Χριστοῦ μας «εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καί ζωὴν

τήν αἰώνιον» καί πόσοι ἔλαβαν τήν τῆς Ἱερωσύνης χάριν καί δύναμιν καί ἀφιέρωσαν τήν ζωήν τους στόν Κύριο καί ἐφανερώσαν τήν δύναμη τοῦ Σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ μας στόν σύγχρονο κόσμον μας;

Πρᾶος, ἡσύχιος, εὐγενής καί εὐπροσήγορος, ἀκόμα καί στίς πιό δύσκολες στιγμές τῆς ζωῆς του, ἔδιδε τήν ἐντύπωση, ὅτι ξεπέρασε τήν κουφότητα τοῦ ἐπιγείου θεάτρου τῶν ἀνθρωπίνων σκιῶν καί ἐνδιαφέρεται μόνον γιά τοῦ Θεοῦ τήν κρίσιν, τήν μόνην ἀληθινήν καί δικαίαν.

Πολλαπλᾶ τήν Ἱεράν τῆς Λεμεσοῦ Μητρόπολιν εὐηργέτησε καί ἐβοήθησε καί πολλά γερά θεμέλια ἔβαλε γιά τήν πορείαν καί ἀποστολήν της, ὡς πρῶτος Μητροπολίτης της.

Γιά ὅλα αὐτά θεοῦ τόν εὐχαριστοῦμε καί ὁλόψυχα προσευχόμεστε γιά τήν αἰωνίαν τῆς ψυχῆς του ἀνάπαυσιν.

Ἀείμνηστε καί σεβαστέ μας Ἀρχιερέα Χριστοῦ,

Κληρὸς καί λαὸς τῆς πόλης αὐτῆς, πού γιά τόσα χρόνια ἦσαν ποιμένας καί πατέρας της, σήμερα σέ προπέμπουν μέ προσευχές καί δεήσεις στόν Κύριον γιά νά ἀναπαύσῃ ἐν σκηναῖς δικαίων καί ἐν χώρᾳ ζώντων τήν μακαρίαν ψυχὴν σου καί σέ συνοδεύουν μέ τήν ἀγάπην τους καί τήν εὐγνωμοσύνην τους.

Αἰωνία ἐν Χριστῷ τῷ ἀληθινῷ Θεῷ ἡμῶν ἡ μνήμη σου καί ἀναπαύου ἐν τῷ φωτί τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ μας, ξεκουραζόμενος ἀπὸ τούς ἐπιγείους κόπους καί πόνους σου.

Ὡς τῷ Κυρίῳ ἔδοξεν, οὕτω καί ἐγένετο. Εἴη τό ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον ἀπὸ τοῦ νῦν καί ἕως τοῦ αἰῶνος.

Αἰωνία ἡ μνήμη σου! Ἀμήν!».

Ὁ δ' ἀποχαιρετισμὸς τοῦ Μιχ. Ἀγαπίου ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Πανιερότατοι καί Θεοφιλέστατοι Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς,

Μέ ἀνείπωτο πόνο ψυχῆς στεκόμαστε μπροστά στό φέρετρο ὅλοι οἱ συγγενεῖς, ἐκτιμητές καί φίλοι τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτη Χρυσάνθου. Μέ πόνο πού ἔφτασε στά τρίαβῆθα τῆς ψυχῆς μέ τό ξαφνικό καί ἀναπάντεχο συμβάν στόν ἀγαπητό μας πατέρα καί

ἀδελφό.

Ἀπό τόν καιρό πού ἀκόμα φοιτοῦσε στή Μέση Παιδεία ὑπῆρξε καθοδηγητής καί ὁδηγός μας στό δρόμο τοῦ Χριστοῦ, μέσα ἀπό τά Κατηχητικά καί τήν ΟΧΕΝ. Ὁ Θεός τόν ἐπέλεξε νά ἀκολουθήσει τό δρόμο τῆς ἱερωσύνης, πού ἀπό μικρός εἶχε πόθο καί κλίση. Διάκονος γιά χρόνια στή Μητρόπολη Κερύνειας. Ἀργότερα φοιτητής στή Θεολογική Σχολή τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, δέν παύει νά ἱεουργεῖ, νά μελετᾷ καί νά μαθαίνει ξένες γλῶσσες. Συνεχίζει μέ ὑποτροφίες τίς σπουδές του σέ Γαλλία καί Γερμανία, πάντοτε μπροστάρης στό ποιμαντικό ἔργο τῶν Μητροπόλεων αὐτῶν. Ἀναλαμβάνει μέ πολύ ζήλο καί ἀγάπη κάθε ἀποστολή. Τοποθετεῖται Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος Βαυαρίας μέ ἔδρα τό Μόναχο τῆς Γερμανίας.

Ὅταν τόν καλεῖ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος νά ἔρθει στήν Κύπρο, οἱ πιστοί ἐκεῖ δέν θέλουν νά φύγει. Ὑπάκουσε, ὁμως, στή φωνή τῆς ψυχῆς καί τῆς ἰδιαίτερης πατρίδας του νά προσφέρει ὅσα πιά πολλά μποροῦσε καί μάλιστα σέ περιστάσεις δύσκολες καί ἀνώμαλες. Ἔτσι ἀνάλαβε τή νεοσύστατη Μητρόπολη Λεμεσοῦ. Ὁ κόσμος ξέρει πῶς τή βρῆκε καί πού τήν πῆρε στά σχεδόν 25 χρόνια τῆς ἀρχιερατείας του σ' αὐτήν. Ἀγαπητός, ἥρεμος, ἀπλός, προσηνής, μέ χαμόγελο καί προπαντός μέ ἀγάπη ἀντιμετώπιζε κάθε πρόβλημα καί συνομιλοῦσε μέ τόν πιά ἀπλό ἄνθρωπο πού τό συναντοῦσε. Ἡ ἄκακη συμπεριφορά του πρὸς ὅλους, ἡ συγχωρητικότητα καί τό μεγαλεῖο τῆς ψυχῆς του σκλάβωνε τόν καθένα.

Εἴμαστε μαζί γιά πολλά χρόνια καί μάλιστα ἀπό τά μαθητικά μας καί ἀπό τότε πού χειροτονήθηκε Μητροπολίτης μέχρι πού ὁ Θεός ἀποφάσισε νά τόν καλέσει κοντά του, τό βράδυ τῆς περασμένης Πέμπτης. Εἶναι οἱ ἀναμνήσεις αὐτές πού μᾶς σκλαβώνουν, ἀλλά τώρα μᾶς πληγώνουν πολύ βαθιά. Χάσαμε τό πιά ἀγαπητό μας πρόσωπο στήν οἰκογένεια, σύμβουλο καί καθοδηγητή μας. Μᾶς φώτιζε τή ψυχὴ καί τό νοῦ. Μᾶς ἔδωσε γερές βάσεις νά ἀντιμετωπίζουμε τή ζωὴ καί τό συνάνθρωπο μέ ἀγάπη, συγχωρητικότητα καί αὐτογνωσία. Τά κείμενα τῆς Γραφῆς καί τῶν Πατέρων μαζί μέ τά ἐπιλεγμένα ρητά ἦταν πάντοτε στό λόγο του καί πειστικά.

Ἀγάπησε ἀπό ψυχῆς τόν ἄνθρωπο. Πάντοτε μιλοῦσε μέ δέος γιά τούς φτωχοὺς λαοὺς τῆς γῆς. Γι' αὐτό ἤθελε πάντοτε νά κάνει κάτι, ὅ,τι ἦταν δυνατό νά βοηθήσει κάθε φτωχό καί καταπονεμένο. Στὴν προσπάθειά του αὐτὴ παραπλανήθηκε καί κατηγορήθηκε. Πέρασε μέσα ἀπὸ συμπληγάδες βαλλόμενος ἀπὸ παντοῦ. Πλήρωσε ἓνα ἀκριβό τίμημα. Ὅμως στὸ τέλος ἀθωώθηκε καί δικαιώθηκε πλήρως σέ ὅλες τὶς κατηγορίες, χωρὶς ὁ ἴδιος νά κατηγορήσει κανένα. Μὲ ὑπομονή καί μεγαλοψυχία ὑπέμεινε τὰ πάντα.

Ἐννοια του, πού τὴν ἐπαναλάμβανε συχνά, ἦταν τόσο ἡ μορφωτικὴ ὅσο καί ἡ οἰκονομικὴ ἀνύψωση τοῦ κλήρου, γιὰ νά μποροῦν οἱ κληρικοὶ νά προσφέρουν ὅ,τι καλύτερο στὸ ἔργο τοῦ Θεοῦ, καί τό πέτυχε.

Μπορῶ νά πῶ, ὅτι γιά κάθε κοινωνικό ἢ ἄλλο πρόβλημα ἐπεδείκνυε μεγάλο καί ἔμπρακτο ἐνδιαφέρον. Τό γραφεῖο του ἦταν ἀνοιχτό γιά κάθε ἄνθρωπο ἀπὸ νωρὶς τό πρωῒ μέχρι ἀργά τό βράδυ. Μεγάλο τό ἐνδιαφέρον του καί γιά τό μικρό χωριό μας, ὅπου περνοῦσε ἀρκετές μέρες τοῦ χρόνου καί ἱερουργοῦσε στὴν Ἁγία Παρασκευή συχνά, καί στίς γύρω κοινότητες, ὅπου ἀπὸ παλιά οἱ ἄνθρωποι εἶχαν πολὺ στενοὺς φιλικούς καί κοινωνικοὺς δεσμούς.

Ἀπὸ τό βράδυ τῆς Πέμπτης δέν εἶναι πιά σ' αὐτόν τόν ψεύτικο κόσμος. Ὁ καλὸς Θεὸς τὸν κάλεσε κοντά του, σέ τόπο ζώντων. Αὐτό ἦταν τό θέλημά του. Ἐμεῖς ὅλοι ἅς προσευχήμαστε. Εἴθε ὁ Θεὸς νά τὸν ἔχει κοντά του πάντοτε. Εὐχαριστῶ ἐκ μέρους ὅλων μας τόσο τοὺς Ἁγίους Ἀρχιερεῖς, ὅσο καί ὅλους τοὺς ἀρχιμανδρίτες, ἱερεῖς καί διακόνους, πού παρίστανται καί συμπροσεύχονται μαζί μας καί ὅλους ὅσοι ἐναπόθεσαν λουλούδια, ἔκαμαν εἰσφορές ἢ καί ἐπικοινωνήσαν μαζί μας. Πραγματικά ἡ ἀγάπη τοῦ κόσμου δείχνει νά εἶναι ἀπέραντη, βαθιά καί ἀνυπόκριτη στὸ πρόσωπό του.

Ὁ Θεὸς τὸν κάλεσε κοντά του δικαιωμένο. Ἄς εἶναι αἰωνία ἡ μνήμη του. Εὐχαριστῶ».

Ἠκολούθησε κατάθεσις στεφάνων ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, Ὑπουργῶν, Ἐπάρχων, τῆς οἰκογενείας του καί

πολλῶν ἄλλων ἐκτιμητῶν καί φίλων τοῦ μεταστάντος. Ἐγένοντο, ἐπίσης, εἰσφοραὶ ὑπὲρ τῶν Φιλοπτώχων Σωματείων τῆς Λεμεσοῦ.

Εἰς τὴν κηδεῖαν παρέστησαν ἡ Ἐπαρχος καὶ ὁ Δήμαρχος Λεμεσοῦ, Βουλευταί, ἐκπρόσωποι Κομμάτων, τῶν ἀστυνομικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἀρχῶν καὶ πλῆθος κληρικῶν καὶ λαϊκῶν.

Μετά τὴν κηδεῖαν ὁ νεκρὸς τοῦ αἰοιδίου Ἱεράρχου μετεφέρθη ἐν πομπῇ εἰς τὴν γενέτειράν του Λειβάδια Λευκωσίας πρὸς ἐνταφιασμόν. Ἡ ταφή ἐγένετο εἰς τὴν ἀνατολικὴν πλευράν τοῦ ἱ. ναοῦ τῆς Ἀγ. Παρασκευῆς, προΐσταμένου τοῦ Μητροπολίτου Μόρφου Νεοφύτου.

Ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Μητροπολίτου πρώην Λεμεσοῦ Χρυσάνθου συνελυπήθησαν τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου Ἀρχιεπίσκοποι Ἐκκλησιῶν, Ἀρχιερεῖς καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἀπὸ τὸ ἐξωτερικόν, ὅπως ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῶν Ἀρμενίων τῆς Κύπρου Βαρουζιάν ἐκ μέρους τοῦ Ἀρμενίου Καθολικοῦ Κιλικίας Ἀράμ Α΄, τοῦ ὁποίου ὁ μεταστάς ὑπῆρξε προσωπικὸς φίλος καὶ συνεργάτης, ὁ Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν Μέσης Ἀνατολῆς, τοῦ ὁποίου ὑπῆρξεν Ἐπίτιμος Πρόεδρος, ἐνῶ προηγουμένως διετέλεσε μέλος τῆς Ἐκτελεστικῆς τοῦ Ἐπιτροπῆς καὶ εἰς τῶν Προέδρων.

*

Ὁ ἀείμνηστος Μητροπολίτης Λεμεσοῦ Χρυσάνθος ἐγεννήθη τὴν 21ην Ἰουνίου 1930 εἰς τὰ Λειβάδια Λευκωσίας. Ἀπεφοίτησεν ἐκ τῆς Ἐμπορικῆς Σχολῆς Σαμουήλ τὸ 1949, ἐκ τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς «Ἀπόστολος Βαρνάβας» τὸ 1952 καὶ ἐκ τοῦ Γυμνασίου Κυρηνείας τὸ 1960. Ἐχειροτονήθη διάκονος τὸ 1952 καὶ πρεσβύτερος τὸ 1966 καὶ προεχειρίσθη τὸ αὐτὸ ἔτος εἰς Ἀρχιμανδρίτην. Ἐσπούδασε Θεολογίαν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῶν Ἀθηνῶν (1961 - 1966).

Μετά τὴν ἀποφοίτησίν του ἐκ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἐσπούδασε Παιδαγωγικά, Ψυχολογίαν καὶ Κοινωνιολογίαν τῆς Θρησκείας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῶν Παρισίων (1966 - 1968). Ἀκολούθως ἐνεγράφη εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Τυβίγγης (1968 - 1969) καὶ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Κολωνίας (1969 - 1971), παρακολουθήσας Βυζαντινολογίαν.

Υπηρετήσεν επί διετίαν (1971 - 1973) ὡς Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος Βαυαρίας καί ἱερατικός προϊστάμενος τῆς ἐν Μονάχῳ Ἑλληνικῆς Κοινότητος Μεταμορφώσεως Σωτῆρος.

Τὴν 12ην Ἰανουαρίου 1974 ἐξελέγη Μητροπολίτης τῆς νεοσυστάτου Μητροπόλεως Λεμεσοῦ. Τὴν ἐπομένην ἐχειροτονήθη Ἀρχιερεὺς εἰς τὸν καθεδρικὸν ναὸν Ἀγ. Ἰωάννου Θεολόγου Λευκωσίας καί ἐγκαθιδρύθη εἰς τὸν ἱ. ναὸν Παντανάσσης (Καθολικῆς) Λεμεσοῦ.

Ἀνέπτυξε πλουσίαν θρησκευτικὴν, πνευματικὴν, κοινωνικὴν καί φιланθρωπικὴν δραστηριότητα.

Παρητήθη διὰ προσωπικοῦς λόγους τὴν 23ην Νοεμβρίου 1998. Καί μετὰ τὴν παραίτησίν του ἐσυνέχισε νά ἱερουργῇ καί νά κηρύττῃ τὸν θεῖον λόγον τακτικῶς εἰς διαφόρους ναοὺς τῆς Κύπρου.
